

31

Mariano Rughi

Voda života i mir s Bogom

Moje obraćenje od rimokatoličke vjere Gospodinu Isusu Kristu nije se zbilo trenutno, nego je bilo ishod duljeg, i to višegodišnjeg bolnog razvoja. Počelo je već tada kada sam se u talijanskom gradu Assisi školovao za svećenika. Jednoga dana je moj profesor crkvene povijesti govorio o papi Honoriju I., koji je djelovao od 626. do 638. godine po Kristu. Taj je papa bio jedan od mnogih papa koji su, kao što i sama Rimokatolička crkva priznaje, zašli u zablude. On se bio upleo u prijepor o monoteizmu i stao na stranu onih koji su naučavali da je Krist imao samo *jednu* volju, naime onu svoju. No to se protivi biblijskom nauku koji govorи da je Krist bio potpuno Bog i potpuno čovjek te, stoga, imao božansku *i* ljudsku volju. Na Trećem crkvenom saboru u Konstantinopolu bila je osuđena monoteistička zabluda – a time i gledište pape Honorija I.

Činjenica da je papa Honorije držao i naučavao lažne nauke, što je priznala i sama Rimokatolička crkva, duboko me potresla. Na Prvome vatikanskom saboru, održanom 1870. godine, prihvaćena je dogma o papinskoj nepogrešivosti, po kojoj je papa nepogrešiv uvijek kada “obnašajući svoju službu kao pastir i učitelj (*ex cathedra*) konačno odlučuje na temelju svoje najviše apostolske vlasti” o nauku i moralu. Saznao sam i to da su “očevi” Vatikanskoga sabora održanog 1870. godine izričito prihvatali to da se ta dogma, premda je netom bila sastavljena, protegne na sve pape, od Petra do tadašnjega pape Pija IX. Prema tome su svi oni bili nepogrešivi, od Boga nadahnuti i putem istog božanskog vodstva postavljeni da budu papama.

Osjetio sam se potaknut postaviti pitanje kako je, tada, moguće da je vjersko uvjerenje pape Honorija I. protuslovilo službenom nauku Rimokatoličke crkve. Profesor mi je odgovorio da papa Honorije I., kada je zastupao taj lažan nauk, to nije učinio *ex cathedra* u svojstvu pape, nego kao privatni teolog.

Rim ne nudi sigurnost

U sjemeništu u kojemu sam živio nisu vladala stroga samostanska pravila, ali nam je ipak bilo propisano mnoštvo pokora i samodričanja. U to su spadala razdoblja posta, suzdržljivost, redovito isповijedanje, meditacije i sudjelovanje u religijskim svečanostima. Ali i kada smo održali sve to, rečeno nam je da ni u kojem slučaju ne možemo biti sigurni hoće li nas Bog primiti u vječnost. Naime, u jednoj od svojih dogma Katolička crkva tvrdi da je jamačno izgubljen svatko tko za sebe tvrdi da ima sigurnost vječnoga spasenja.

U vlasti sumnje

Ponovno sam zapazio da moja crkva protuslovi samoj sebi, ali se dugo nisam usudio govoriti s nekim o tome i borio se protiv vlastite sumnje. Jednoga sam dana bio toliko uznemiren u pogledu toga da sam to ispričao svome isповједniku. Njegov odgovor bio je kratak i jezgrovit: "Mladiću moj, te su misli samo đavlova iskušenja."

Nije li to što je on đavlu pripisao moje razmišljanje, koje je u meni bio potaknuo Sveti Duh, bilo izokretanje istine? Kako bih dokazao da moja sumnja ima opravdan temelj pročitao sam mu šesnaest redak iz trećeg poglavљa Ivanova evanđelja, na što je uslijedio strog ukor u pogledu poniznosti i slijepe poslušnosti Crkvi. Primijetio sam da se od mene nije zahtijevala poslušnost Gospodinu Isusu Kristu, nego poslušnost Rimokatoličkoj crkvi.

Ispovjedaonica

U to doba više nisam redovito odlazio na isповijed. Inače nikada nisam volio ići na isповijed i činio sam to više pod pritiskom negoli na temelju nutarnje čežnje. Ponekad mi je isповijed bila istinski teret, neka vrsta mučilišta za moju savjest.

To naglašavam stoga što Rimokatolička crkva, uz ostalo, običaj isповijedanja zastupa tvrdnjom da to što je svoje grijehe mogao ispričati na uho svećeniku, onome tko se isповijedi daje osjećaj olakšanja i po tome on prima odrješenje od tereta grijeha i krivnje. Zaciјelo je moguće doživjeti nekakvo olakšanje, ali je to, nažalost, samo prolazno osjećanje bez trajnog učinka.

Kasnije sam i sâm pet godina bio rimokatolički svećenik. To možda jest kratko vrijeme, ali bilo je dovoljno dugo da naučim mnogo toga o isповijedi i isповjedaonici. Slušao sam mnoge isповijedi, a neke od ljudi koji su se ispo-vijedali poznavao sam osobno. Za neke od njih znao sam da su u dubini duše pošteni i da silno čeznu za time da budu oslobođeni od nekih svojih ukorijenjenih grijeha i poroka. Ali, na vlastito razočaranje, morali su dolaziti iz tjedna u tjedan i isповijedati iste grijehе, kojih su se sramili i koje su mrzili. Zabrinuto bi pitali: "Zašto se ne mogu oslobođiti toga?" Moja dužnost kao isповједnika bila je da im udijelim mir, ali nikada im nisam mogao posredovati uvjerljivu sigurnost, a to ne bi mogao učiniti nitko drugi tko bi bio na mome mjestu.

Živa voda

Uvijek iznova prisjećam se prekrasne zgode kada je Isus kod Jakovljeva zdenca susreo onu ženu iz Samarije. U njoj nalazimo pravi odgovor za ožednjele duše. Kada se ljude poziva na to da idu k svećeniku utažiti svoju duhovnu žđ, to je uvođenje u zabludu, jer od njega neće nikada moći dobiti pravi odgovor. *Odgovori Isus i reče joj: "Svatko tko piye od te vode, ponovno će ožednjjeti."* Ono što daje isповjedaonica Rimokatoličke crkve nalik je vodi iz Jakovljeva zdenca, vodi koja žđ može utažiti samo privremeno. Nakon toga Isus je rekao: *Ali onaj tko piye od vode koju ču mu ja dati, neće ožednjjeti nikada, nego će voda koju ču mu ja dati postati u njemu izvorom vode koja teče u život vječni* (Ivanovo evanđelje 4,13-14).

Po tome vidimo da je pravi izvor trajnog ispunjenja sâm Gospodin Isus Krist, kojemu su poznate skrivene potrebe svakog pojedinih grešnika i koji svakome može dati "vodu" koja gasi njegovu žđ. Isus je još rekao i: *Dodîte k meni svi koji ste izmučeni i opterećeni*

ni i ja će vas odmoriti (Matejevo evanđelje 11,28). Taj poziv dolazi izravno iz Božjega srca. Nijedan svećenik, nijedan biskup ili papa Rimokatoličke crkve ne može proslijediti taj nutarnji mir, jer ga ni sâm ne posjeduje. Stoga ljudi ostaju žedni, teško opterećeni i bespomoćni tako dugo dok im sâm Bog ne podari okrepu. Tek tada će to što im daje Bog postati izvorom koji će napuniti zdenac te dati da iz njega istječe blagoslov za blagoslovom i ispuniti ih sigurnošću vječnoga života.

Nesigurnost uoči svećeničkog zaređenja

Tada sam u svome traganju neočekivano naišao na jednu osobnu teškoću. Iznenada sam naumio napustiti svećenički poziv, no odmah sam to odbacio kao stravično iskušenje. Bilo je to u sredini posljednje godine mojeg studija teologije, i to upravo tada kada sam bio spremjan primiti svećeničko pomazanje. Mučila me pomisao na čast obitelji, jer se u rimokatoličkoj zemlji smatra čašću i velikom povlasticom imati svećenika u obitelji. Znao sam da se moji roditelji i svi moji prijatelji unaprijed raduju što će me moći vidjeti kako kao svećenik vodim svoju prvu misu. Danas sve to smatram bezznačajnim, no tada još nisam poznavao Gospodina Isusa kao svoga Spasitelja i Gospodina i nedostajala mi je snaga potrebna za to da zastupam svoja osobna uvjerenja.

I tako sam dao da me zarede za svećenika. Neponredno nakon toga dobio sam namještenje i postao odgovoran vikar, pomoćni svećenik jedne župe. Svoju sam službu počeo obavljati s radošću i marljivo te sam postigao i određen uspjeh, čime sam na neko vrijeme djelomice potisnuo svoje ranije dvojbe. U župi sam živio u novoj okolini i u novom kraju te imao određenu slobodu, koju kao student dotada nisam bio upoznao. Stoga sam si dopustio to da čitam Bibliju i druge knjige koje je Katolička crkva zabranjivala. Kasnije sam, kao župni svećenik, s mnogima raspravljaо o religijskim pitanjima.

Sve veća sumnja

Jednom sam razgovarao s nekim franjevačkim redovnikom. Ono što mi je taj čovjek ispričao, potreslo me iz temelja. Uvidio sam da

njega muče jednake sumnje u pogledu sigurnosti vječnoga spasenja kao i mene. Počeo sam se pitati: "Ako je Rimokatolička crkva zaista Kristova, kako onda jedan od njezinih najboljih služitelja, jedan tako pošten, discipliniran i uzoran čovjek, uopće ne zna je li spašen ili izgubljen pa mora patiti od tako duboke duhovne nesigurnosti?" Ponovno su se rasplamsale moje vlastite sumnje i iznova sam zapao u duhovnu krizu, koja je naposljetku dovela do mojeg oslobođenja.

Neizbjježiva posljedica potresenosti tim sumnjama bilo je to da su mi mise, isповједаonica i druge svećeničke dužnosti postale golemim opterećenjem. Neko vrijeme pokušavao sam to otkloniti zabavljanjem. Izgubio sam osjećaj za svoje dužnosti i, na svoju sramotu, u potpunosti počeo živjeti svjetovnim načinom života. On što mi je, ustvari, trebalo, nije bilo nešto što će mi skrenuti misli, nego očišćenje; ne uživanje i zabava, nego duhovno novo rođenje. Trebao sam Isusa Krista. Je li Katolička crkva bila u stanju dovesti me do onoga što bi me moglo oslobođiti iz mog očajnog stanja? Ne. Vatikan je bio u stanju samo poslužiti se svojim kanonskim pravom kažnjavanja pa me zbog toga poslao na tјedan dana u jedan samostan. No taj postupak nije bio prikladan za liječenje moje bolesti. Još uviјek sam se sasvim sâm borio u naoko izgubljenoj bitci.

Božje svjetlo

No jednoga dana mi je jedan Božji tračak svjetlosti razotkrio koliko je u mojoj srcu, ustvari, mračno. Pitao sam se što da učinim. Odlučio sam napustiti svoju župu i otići u Rim. Nisam znao što bih točno tamo trebao učiniti i nisam poznavao nikoga koga bih mogao zamoliti da mi pomogne. No već prvoga dana otkrio sam jednu "metodističku episkopalnu crkvu" i ondje porazgovarao s njezinim župnikom. Otvorio sam svoje srce i opisao mu svoje očajno stanje. Doduše, ubrzo sam mogao zaključiti da napustiti Rimokatoličku crkvu nije tako lako, kako sam si ja to zamišljao.

Službeno prokletstvo za obraćene svećenike

Prepreka se nalazila u jednoj odredbi Lateranskoga sinoda iz 1929. godine. U petom članku drugoga paragrafa Konkordata s dr-

žavom Italijom određeno je da se otpali svećenici ili osobe koje su pod crkvenom kaznom ni pod kojim uvjetima ne mogu zaposliti kao učitelji niti pak dalje raditi takav posao. Jednako tako bivši svećenici ne mogu službovati na takvom radnom mjestu na kojemu bi dolazili u izravan dodir s javnošću.

To je značilo da se moram odreći svake vrste javne službe ili pak napustiti svoju zemlju, svoju obitelj i sve što sam volio. Ovo drugo bilo mi je neizmjerno veća žrtva, ali dobio sam snagu za to i Bog mi je na zaprepašćujući način otvorio vrata. Onaj metodistički župnik upoznao me s profesorom E. Buonautijem, nekadašnjim rimokatoličkim svećenikom, koji je na temelju Lateranskog sporazuma bio primoran napustiti svoj položaj docenta komparativnih religijskih znanosti i nalazio se pod kanonskom kaznom. Taj čovjek stupio je u vezu s protestantskim organizacijama u Švicarskoj, Francuskoj i Njemačkoj te mi pokušao pronaći nekakvo pribježište.

U Njegovu svjetlu Svjetlo vidimo

Prošli su tjedni i mjeseci a da se ništa nije dogodilo. Tada je Bog u igru uveo još jednog nekadašnjeg svećenika, župnika M. Casella, koji je u to doba radio u jednoj crkvenoj zajednici u Sjevernoj Irskoj. Pritom se očigledno radilo o osobitom Božjem vodstvu. Naime, budući da je imao neka pitanja u pogledu jedne knjige, doktor Caseilla je poslao pismo profesoru Buonaitiju i u njemu spomenuo da je on iz Rimokatoličke crkve uspio izići zahvaljujući jednoj evanđeoskoj udruzi iz Dublina, koja se nazivala "Priest's Protection Society" (Udruženje za zaštitu svećenikâ). U svojem odgovoru profesor Buonaiuti ga je izvjestio i o mojem slučaju i zahvaljujući toj vezi mogla je otpočeti posljednja dionica mojeg putovanja.

Udruga "Priest's Protection Society" mi je pomogla i omogućila da na učilištu Trinity College u Dublinu steknem sveobuhvatnu izobrazbu u pogledu evanđeosko-reformatorskog naučavanja.

Za troškove školovanja pobrinula se organizacija "Irish Church Missions". Udruzi "Priest's Protection Society" pak bih htio izraziti svoju duboku zahvalnost što mi je omogućila da uspješno izidem iz tame rimokatolicizma i dođem do blještavog svjetla Evanđelja.

Naravno da mi je strahovito teško palo to što sam morao napustiti svoje roditelje, prijatelje i sve što sam u svojoj dragoj Italiji volio. Ali budući da sam odlučio biti poslušan Božjem pozivu, a ne svojoj staroj naravi i svijetu, svi su se moji sukobi pretvorili u mir i spokoj, i to osobito otkad sam dosegao cilj svojeg duhovnog traganja i s grešnoga životnoga puta prešao na stazu osobnog zajedništva s uskrsnim Kristom.

Od srca se želim zahvaliti i organizaciji “Irish Church Missions”, jer me Bog odveo k njima u Dublin da u njihovim prostorijama izučavam Božju riječ i ondje su mi se otvorile oči za svjetlo Evanđelja. “Zaista,” reći će on, “u GOSPODINU imam pravednost i snagu” (Izajija 45,24).

I apostol Pavao nas naučava da je vjera sredstvo kojim se prima Božja pravednost: *Ali sada se izvan Zakona očitovala pravednost Božja, posvjedočena Zakonom i Prorocima, i to pravednost Božja po vjeri Isusa Krista prema svima i na svima koji vjeruju; jer nema razlike* (Rimljanim 3,21.22).

Pavao je potanko opisao grešnu narav svakog čovjeka, kao i činjenicu da Bog svoju milost daruje kao besplatan dar, bez ikakva ljudskoga prava na nju: *Jer svi su sagriješili i lišeni su Božje slave, a opravdani su besplatno njegovom milošću, putem otkupljenja koje je u Kristu Isusu* (Rimljanim 3,23.24).

Iz puke milosti Bog mi je podario ono što sam bio u stanju prihvatići vjerom: potpunu zamjenu mojeg tereta grijeha s Njegovom pravednošću. Poput apostola Pavla, i ja s povjerenjem priznajem: *Štoviše, najradije sve smatram gubitkom zbog izvrsnosti spoznaje Krista Isusa, Gospodina mojega, zbog koga sam sve izgubio i to izmetom smatram, da Krista steknem i nađem se u njemu, ne imajući vlastitu pravednost, koja je od Zakona, nego onu po vjeri Kristovoj, pravednost koja je od Boga po vjeri* (Filipljanim 3,8-9).

Mariano Rughi rođen je u Italiji i nakon svojeg obraćenja najprije je otišao u Irsku, zatim u Englesku pa u Sjedinjene Države, a pred svršetak života i u Kanadu.